

Вікторія Лемещенко-Лагода
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного,
Офіс підтримки вченого
Олена Поліщук
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
Офіс підтримки вченого

**ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ:
ДОСВІД СТРАТЕГІЧНИХ СЕСІЙ «УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В
СЛАВІСТИЦІ: ВІЗУАЛІЗАЦІЯ»**

З початком повномасштабного вторгнення росії на територію України відбулось значне зростання інтересу до вивчення української тематики в світі, що в свою чергу не є виключно реакцією на політичну ситуацію в країні, а радше пов'язано з визнанням унікальності Української держави в світовій історії. На сьогоднішній день українську мову та культуру вивчають у понад 160 осередках 30 країн світу (Коваль et al., 2022), що сприяє переосмисленню української історії та ролі України, деколонізації знань та позбавленню від російської інтерпретації. У широкому визначенні діяльність українських студій покликана сформувати позитивний імідж України та її об'єктивне сприйняття в інших країнах, протидіяти російським наративам, зберегти українську ідентичність як всередині, так і за межами країни.

У 2024 році МОН, МЗС, Фонд Президента з підтримки освіти, науки та спорту, Український інститут та Офіс Кримської платформи об'єднались з метою запровадження *Глобальної коаліції українських студій* (МОН, 2024). Ця ініціатива була також підтримана першою леді Оленою Зеленською. Головною метою створення *Коаліції* є об'єднання всіх ініціатив, спрямованих на вивчення та дослідження української культури, історії, мови та літератури.

Одним з проєктів Офісу підтримки вченого, що був створений Радою молодих учених при МОН України, є **Цикл стратегічних сесій «Українські**

студії в славистиці: візуалізація». Проєкт спрямовано на переосмислення місця і ролі українських студій в сучасній славистиці, розуміння значення бренду та іміджу України у світовому просторі (Офіс підтримки вченого, 2025).

Заходи із циклу стратегічних сесій «Українські студії в славистиці: візуалізація» в основному зосереджені на висвітленні тенденцій розвитку україністики в сучасних умовах, наявних викликах та перспективах їх подолання, а також зміні ролі України, що може призвести в майбутньому до актуалізації українського наративу та зміни парадигми славистичних студій. Робота стратегічних сесій реалізовується за такими напрямками (Офіс підтримки вченого, 2025):

Напрямок 1. Переосмислення архітектури сучасної славістики.

Напрямок 2. Представлення українських студій у світі.

Напрямок 3. Візуалізація України: національна ідея та українська ідентичність.

Напрямок 4. Деколонізація і значення україністики у славистиці.

За весь період реалізації проєкту було проведено десять стратегічних сесій, учасниками заходів стали науковці, дипломати, здобувачі вищої освіти, представники громадських організацій та інші особи, зацікавлені в дискусійних питаннях стратегічних сесій. Тематика студій охоплювала питання вивчення та просування української мови та культури закордоном, а також розгляду ролі української діаспори як провідного рушія змін (Офіс підтримки вченого, 2025):

- *I стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація».*
- *II стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація», тема: «Проблеми ідентичності культурної спадщини України».*
- *III стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація», тема: «Представлення українських студій у світі».*
- *IV стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація», тема «Українська мова як іноземна: досвід викладання в Україні»*
- *V стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація»,*

тема «Вивчення української мови за кордоном: нові можливості»

– *VI стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація»,
тема «Роль діаспори у поширенні українських студій у світі»*

– *VII стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація»,
тема «Завдання і повноваження Національної комісії зі стандартів державної
мови в контексті українського законодавства. Іспити на рівень володіння
державною мовою»*

– *VIII стратегічна сесія «Українські студії в славистиці: візуалізація»,
тема «Іноземний досвід роботи з діаспорою»*

– *IX та X стратегічні сесії «Українські студії в славистиці:
візуалізація», тема «Українські студії у Франції»*

Результатами реалізації ініціативи з розвитку українських студій та проведення стратегічних сесій стало розширення академічної мережі науковців і дослідників славистів, укріплення міжнародного іміджу України, підсилення впливу наукової діаспори у світі, і особливо у Німеччині та Франції, де науковці об'єдналися в потужні осередки для проведення форумів, конференцій, спільних досліджень та написання наукових праць. Кожен із цих результатів сприятиме зміцненню позицій України як незалежного, самодостатнього центру славистичних і гуманітарних досліджень та підвищенню її культурного і наукового впливу на глобальному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коваль, Н., Гайдай, О., Мельник, М., Процюк, М., Терещенко, Д., & Ірисова, М. (2022). *Українські і кримськотатарські студії за кордоном: дослідження стану і потреб*. Київ: Український інститут.
2. МОН. *Поширюємо знання про Україну: ініційовано запуск Глобальної коаліції українських студій*. (2024). Retrieved from: <https://mon.gov.ua/news/poshyriuiemo-znannia-pro-ukrainu-initsiiovano-zapusk-hlobalnoi-koalitsii-ukrainskykh-studii>
3. Офіс підтримки вченого. *Українські студії в славистиці: реалізація*. (2025). Retrieved from: <https://sso.org.ua/proyekty/>